

AI Forordningen møder markedsføring

Chefkonsulent, Allan Villadsen, Digitaliseringsstyrelsen

Advokat, partner Michael Hopp, Plesner

Kort om AI-forordningene

Formål

Formålet med AI-forordningen

- Via harmonisering fremme det indre markeds funktion, herunder den fri bevægelighed
- Fremme udbredelsen af menneskecentreret og troværdig kunstig intelligens (AI)
- Sikre et højt niveau af beskyttelse af
 - sundhed,
 - sikkerhed, og
 - de grundlæggende rettigheder i chartret
- Beskytte mod de skadelige virkninger af AI-systemer i Unionen
- Støtte innovation

AI-system

- **AI system (Art. 3.1.)**

- maskinbaseret system,
- som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi,
- og som efter idriftsættelsen eventuelt kan udvise en tilpasningsevne,
- og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer

- **Præambelbetragtning nr. 12**

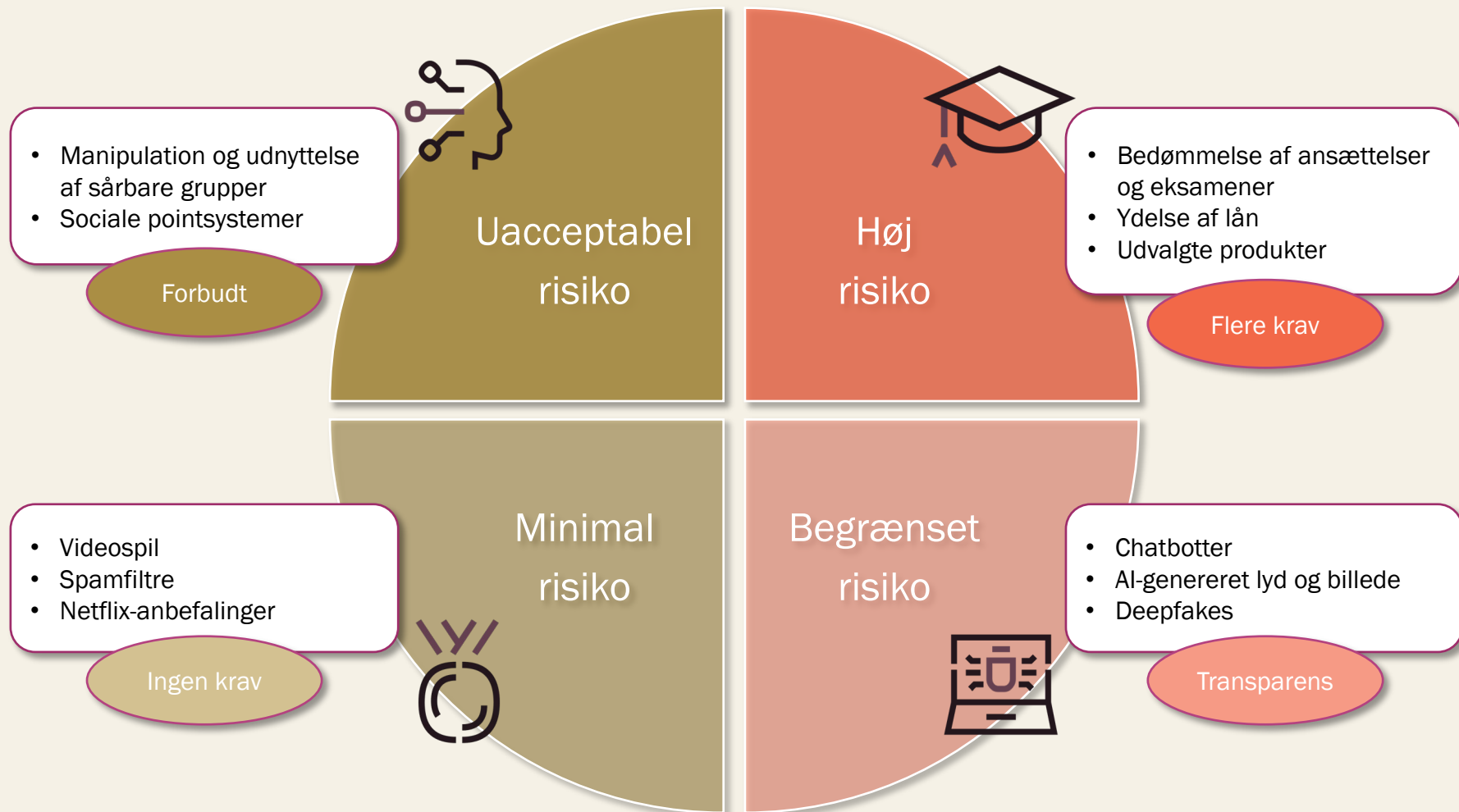
- Definition skal følge internationale definitioner
- Afgørende
 - AI-systemer "udleder" sit output fra input og AI-modellen – dvs. omfatter ikke regelbaserede algoritmer
 - AI-systemer er udformet til at fungere med varierende grader af autonomi,
 - Sådan at de har en vis grad af uafhængighed fra menneskelig medvirken og har evnen til at fungere uden menneskelig indgriben.

Centrale roller

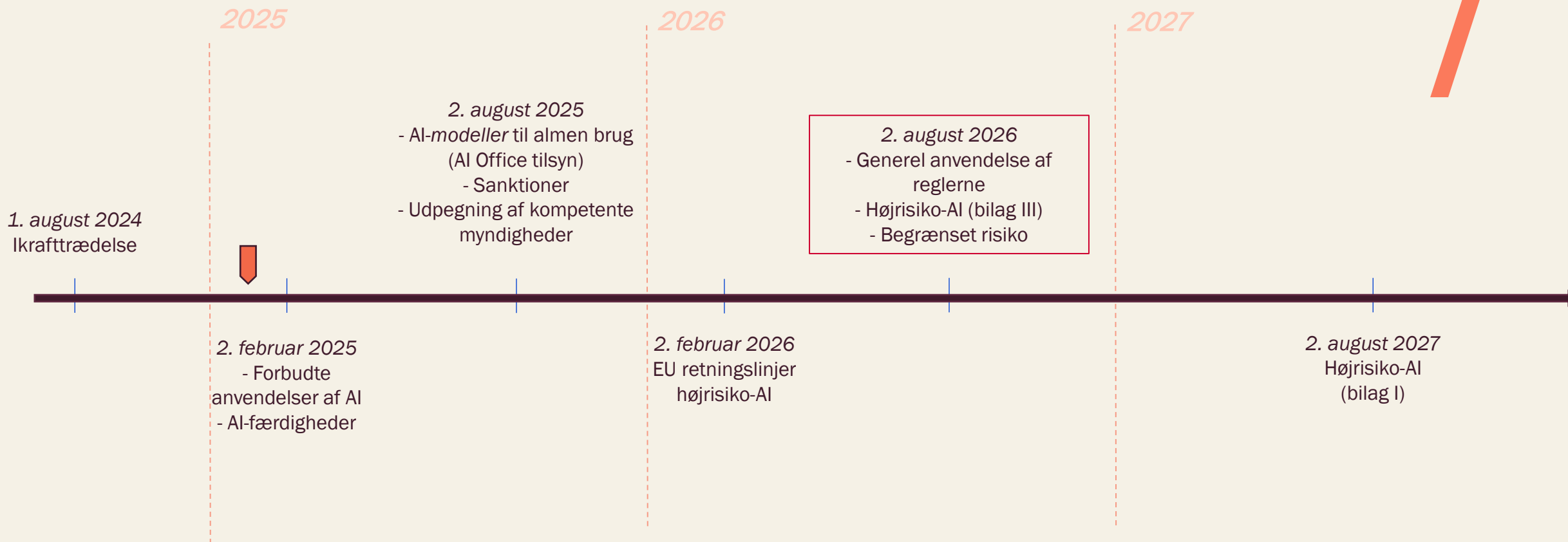
»udbyder«: en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, et agentur eller et andet organ, der udvikler eller får udviklet et AI-system eller en AI-model til almen brug og bringer dem i omsætning eller ibrugtager AI-systemet under eget navn eller varemærke, enten mod betaling eller gratis

»idriftsætter«: en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, et agentur eller et andet organ, der anvender et AI-system under sin myndighed, medmindre AI-systemet anvendes som led i en personlig ikkeerhvervsmæssig aktivitet

Krav baseret på risiko

Hvornår gælder reglerne fra?

Kort om AI-forordningen

Højrisiko-AI-systemer (bilag I)

AI-system som en sikkerhedskomponent eller i sig selv et produkt omfattet af EU-harmoniseringslovgivning om fx

- Legetøj, elevatorer, jernbanesystemer, køretøjer, medicinsk udstyr, skibudstyr, radioudstyr mv.

Højrisiko-AI-systemer (bilag III)

1. Biometri

- fjernidentifikation
- kategorisering
- følelsesgenkendelse

2. Sikkerhed i kritisk infrastruktur

- digital infrastruktur
- vejtrafik
- forsyning

3. Uddannelse

- adgang til uddannelse
- evaluering af læringsresultater
- bedømme adgang til uddannelsesniveau
- overvågning af adfærd til eksamen

4. Beskæftigelse

- rekruttering og udvælgelse af ansøgere
- forfremmelse og afskedigelse

5. Væsentlige offentlige tjenester og ydelser

- berettigelse til bistandsydelse
- evaluering af kreditværdighed
- risikovurdering ifm. livs- og sygeforsikring
- klassificering af nødopkald

6. Retshåndhævelse

- vurdere offerrisiko
- polygrafer
- vurdere bevismateriale
- vurdere risiko for ny kriminalitet
- profilering

7. Migration, asyl og grænseforvaltning

- polygrafer
- vurdere risiko ved persons indrejse
- behandling af ansøgning om asyl, visum mv.
- identificere personer

8. Retspleje og demokrati

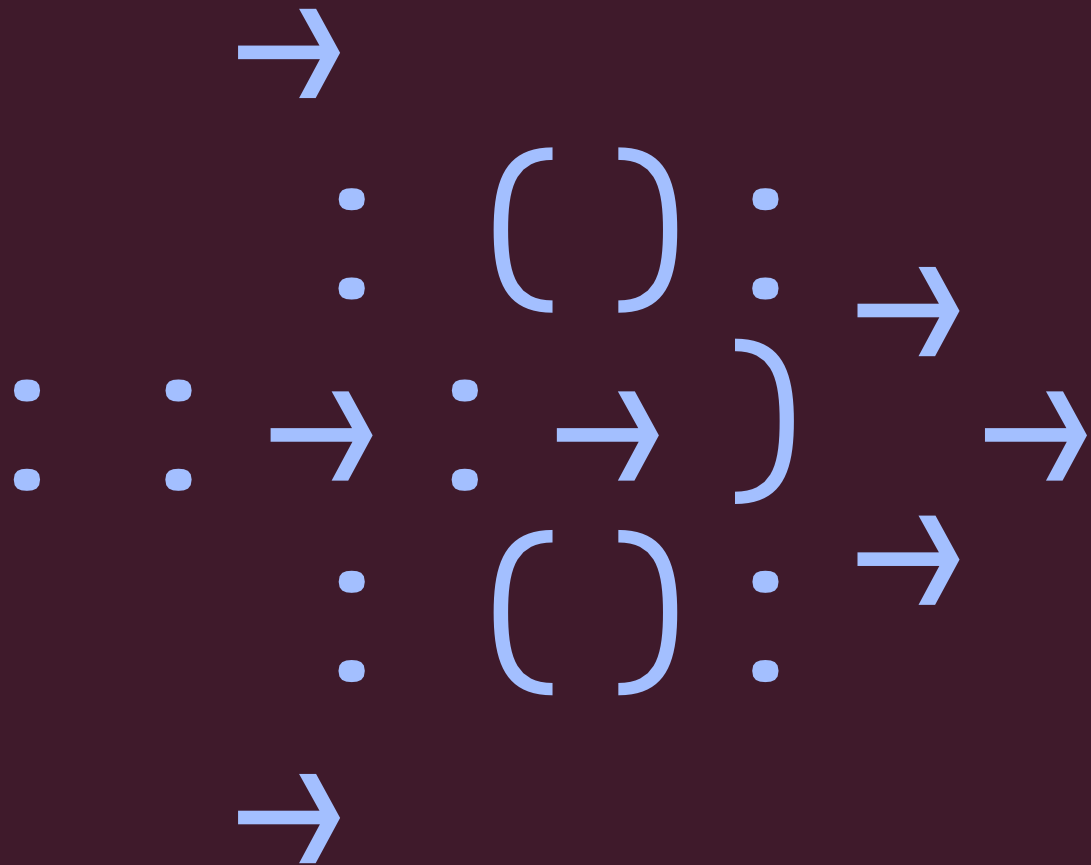
- judicielle myndigheders anvendelse til at fortolke fakta og lovgivning
- påvirke resultatet af valg eller stemmeadfærd

Undtagelser til højrisiko (bilag III)

Et AI-system omfattet af bilag III er alligevel **ikke højrisiko**, hvis AI-systemet tilsigtes

- a) at udføre en **snæver proceduremæssig opgave**
- b) at **forbedre resultatet** af en tidligere afsluttet menneskelig aktivitet
- c) at påvise beslutningsmønstre eller afvigelser fra tidligere beslutningsmønstre og er **ikke tiltænkt at skulle erstatte eller påvirke** en tidligere afsluttet menneskelig vurdering uden en ordentlig **menneskelig gennemgang**, eller
- d) at udføre en **forberedende opgave** inden en vurdering, der er relevant for de anvendelsestilfælde, der er anført i bilag III.

"[Et] AI-system, der er omhandlet i bilag III, [betragtes] ikke som højrisiko, hvis det ikke udgør en væsentlig risiko for skade på sundheden, sikkerheden eller fysiske personers grundlæggende rettigheder, herunder ved ikke i væsentlig grad at påvirke resultatet af beslutningstagning."
(art. 6, stk. 3)

Forbudte anvendelser

Forbudte anvendelser (art. 5)

Vejledning udarbejdes i AI Board sub-group

- Begrebsafklaring
- Anvendelsesområde
- Eksempler og use-cases

a) Subliminale teknikker og bevidst manipulation

b) Udnytte sårbare grupper

c) Social bedømmelse

d) Forudsige strafbare handlinger pba. profilering

e) Ansigtsgenkendelsesdatabaser pba. ikkemåltet indsamling af ansigtsbilleder

f) Følelsesgenkendelse på arbejdspladser og uddannelser

g) biometrisk kategorisering

h) Biometrisk fjernidentifikation offentlige steder i realtid

Forbudte anvendelser – eksempler

a) Subliminale teknikker og bevidst manipulation

- ”et AI-system, der anvender **subliminale teknikker** der rækker ud over den **menneskelige bevidsthed**, eller **bevidst manipulerende** eller vildledende teknikker med henblik på eller med det resultat i væsentlig grad at **fordreje** en persons eller en gruppe af personers **adfærd** ved **betydeligt at hæmme** dennes evne til at træffe informerede beslutninger, hvilket får dem til at **træffe en beslutning, som de ellers ikke ville have truffet**, på en måde, der forvolder eller med rimelig sandsynlighed vil forvolde den pågældende person, en anden person eller en gruppe af personer **betydelig skade**”

b) Udnytte sårbare personer

- ”et AI-system, der hos en fysisk person eller en specifik gruppe af personer **udnytter sårbarheder** på grundlag af **alder, handicap** eller en **særlig social** eller **økonomisk** situation med henblik på eller med det resultat i væsentlig grad at **fordreje** den pågældende persons eller en til gruppen hørende persons **adfærd** på en måde, der forvolder eller med rimelig sandsynlighed vil forvolde den pågældende person eller en anden person **betydelig skade**”

Fortolkning af art. 5

- **Art 5.1.a. – subliminale eller vildledende teknikker**
 - Betragtning nr. 29 til AIF
 - "Sådanne AI-systemer anvender subliminale komponenter såsom lyd-, billed- eller videostimuli, som mennesker ikke kan opfatte, eftersom disse stimuli ligger uden for den menneskelige opfattelsesevne (...).
 - Forbuddet kendes også fra art. 9(1)(b) i AVMS-direktivet
- **Art 5.1.b – udnyttelse af sårbarhed**
 - Reklame for kviklån rettet mod personer, der er blevet profileret som del af en gruppe med interesse for online gambling?
 - Jan Trzaskowski, Your Privacy Is Important To U\$, s. 162: "we are all vulnerable" for "data-driven marketing"
- **Art 5 AIF – skadesbegrebet**
 - "Betydelig skade" er ikke defineret i AIF.
 - Det oprindelige forslag til AIF havde en begrænsning af skade til "fysisk skade" eller "psykisk skade"

Fortolkning af art. 5

Fortolkningsbidrag til Art. 5.1a og Art. 5.1.b i betragtning nr. 29

- **Autonomi**

- "AI-baserede manipulerende teknikker kan anvendes til at overtale personer til at udvise uønsket adfærd eller til at vildlede dem ved at nudge dem til at træffe beslutninger på en måde, der undergraver og hæmmer deres autonomi, beslutningstagning og frie valg. (...) anvendelse af visse AI-systemer med det formål eller den virkning i væsentlig grad at fordreje menneskers adfærd, hvorved der sandsynligvis vil opstå betydelige skader, der navnlig kan have tilstrækkeligt vigtige negative indvirkninger på fysisk eller psykisk sundhed eller finansielle interesser, er særligt farlige og bør derfor forbydes. [...]"

- **Hensigt er uden betydning**

- " Under alle omstændigheder er det ikke nødvendigt, at udbyderen eller idriftsætteren har til hensigt at forvolde betydelig skade, forudsat at en sådan skade er resultatet af AI-baserede manipulerende eller udnyttende former for praksis."

- **Supplement til direktivet om urimelig handelspraksis (Rådets direktiv 2005/29/EF)**

- "Forbuddene mod sådanne former for AI-praksis supplerer bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF, navnlig at urimelig handelspraksis, der forårsager økonomisk eller finansiel skade for forbrugerne, er forbudt under alle omstændigheder, uanset om den indføres ved hjælp af AI-systemer eller på anden måde. "

Centrale forpligtelser

Forpligtelser for udbyderen af højrisiko AI-systemer

- **Kvalitetssystem** (art. 17)

- Strategi for overholdelse af lovgivning, herunder AIF
- Undersøgelses-, afprøvnings- og valideringsprocedurer, der gennemføres før, under og efter udviklingen af højrisiko-AI-systemet, samt den hyppighed, hvormed de gennemføres
- Systemer til og procedurer for dataforvaltning, herunder dataopsamling, dataindsamling, dataanalyse, datamærkning, datalagring, datafiltrering, datamining, dataaggregering, dataopbevaring og enhver anden handling vedrørende data, som udføres forud for og med henblik på omsætning eller ibrugtagning af højrisiko-AI-systemer

- **Centrale forpligtigelser**

- Risikostyring i hele AI-systemets livscyklus (art. 9)
- **Data og datastyring (art. 10)**
- Teknisk dokumentation og registrering af hændelser (art. 11 og art. 12)
- Gennemsigtighed og formidling af oplysninger til idriftsætteren (art. 13)
- Mulighed for menneskelig tilsyn (art. 14)
- **Nøjagtighed, robusthed og cybersikkerhed (art. 15)**
 - Bemærk overlap med GDPR: Art. 5.1.d (rigtighed), art. 5.1.c. (dataminimering) og art. 32 (sikkerhed)
- Overensstemmelsesvurdering mv. (art. 43-49)

Forpligtelser for idriftsættere af højrisiko AI-systemer – Art. 26

- 1) **Træffe passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre anvendelse iht. brugsanvisningen, der ledsager AI-systemet** → GDPR Art. 24-25 og Art. 32.
- 2) **Foretage et menneskeligt tilsyn udført af fysiske personer med nødvendige kompetence, uddannelse, myndighed og støtte** → GDPR Art. 22.
- 3) (...)
- 4) **Sikre at inputdata er relevante og tilstrækkeligt repræsentative set ift. systemets tilsigtede formål**
- 5) **Overvåge driften, og underrette udbyderen efter hvis relevant, fx alvorlig hændelse**
- 6) Opbevare logfiler i mindst seks måneder
- 7) Informere berørte arbejdstagere ved anvendelse på arbejdspladsen → GDPR Art. 12-15.
- 8) Overholde registreringsforpligtelserne i Art. 49 (off. myndigheder) og evt. underrette leverandøren
- 9) Anvende oplysningerne i Art. 13 til at overholde **forpligtelser i GDPR art. 35.**
- 10) Særligt krav ved anvendelse af biometrisk fjernidentifikation med henblik på målrettet eftersøgning
- 11) Oplyse berørte fysiske personer, hvis systemet træffer beslutninger eller bistår med at træffe beslutninger
- 12) Samarbejde med kompetente myndigheder om tiltag, som myndigheder foretager vedrørende højrisiko-systemer

Risici i AI-værdikæden

Art. 25 – Ændring af rolle

Man går fra idriftsætter til udbyder, hvis man...

- a) anbringe navn/varemærke på et højrisiko-AI-system, der allerede er i omsætning eller brug, med forbehold af kontraktbestemmelser om, at forpligtelserne heri er fordelt anderledes
- b) foretage en væsentlig ændring af et højrisiko-AI-system, der allerede er i omsætning eller brug, på en sådan måde, at det forbliver et højrisiko-AI-system i henhold til artikel 6
- c) ændre det tilsigtede formål med et AI-system, herunder et system til almen brug, der ikke er klassificeret som højrisiko og allerede er i omsætning eller brug, på en sådan måde, at det pågældende AI-system bliver et højrisiko-AI-system i overensstemmelse med artikel 6.

- **Risiko for at skifte rolle under AIF**
 - Særligt c) er en reel risiko for mange idriftsættere.
 - f.eks. ved brug af CHATGPT til evaluering af ansøgere
- **Hvornår ændrer man det tilsigtede formål"?**
 - "den anvendelse, som et AI-system af udbyderen er tilsigtet, herunder (...) de specifikke betingelser for anvendelse som angivet i de oplysninger, udbyderen giver i brugsanvisningen, reklame- eller salgsmaterialet og reklame- og salgserklæringerne samt i den tekniske dokumentation". (Art. 3.12.)

Overblik

- samspillet mellem markedsføringsloven og AIF

Introduktion

- **Teknologispecifikke regler i AIF**

- Teknologispecifikke regler angående udbud og anvendelse af "AI-systemer"
- AIF tilsidesætter ikke de teknologineutrale regler
 - Hvis AI-systemer anvendes til markedsføringsformål – MFL
 - Hvis der indgår persondata i træning eller brug... GDPR

- **Hvem bærer forpligtelserne under AIF?**

- Størstedelen af forpligtelserne påhviler udbyderen af AI-systemet
- Færre forpligtelser under AIF for idriftsætteren af AI-systemet
 - Forpligtelserne i AIF svarer i vidt omfang til GDPR krav
 - Overholdelse af særlovgivning i forbindelse med anvendelsen af AI-systemet – kun idriftsætteren
 - F.eks. MFL og GDPR

Overblik – samspil mellem MFL og AIF

	MFL	AIF
Primære beskyttelseshensyn	Beskytte forbrugerens (og i visse tilfælde andre erhvervsdrivendes) interesser	Fremme "menneskecentreret og troværdig kunstig intelligens" og sikre de grundlæggende rettigheder i chartret (Art. 1.1)
Beskyttelsens omfang	Bredt spektrum af regulering af handelspraksis (de erhvervsdrivendes "grundlov")	Regulering af specifikke anvendelser af AI-systemer og GPAI-modeller
Beskyttelse af "sårbare personer"	<ul style="list-style-type: none">• § 3: god skik ("børn og unge er særligt sårbare")• § 5: vildledende handlinger• § 8.2: særlig sårbarhed overfor en bestemt praksis	Forbud mod brugen af AI-systemer, der udnytter "sårbare personer" (Art. 5.1.b)

General purpose AI

Gennemsigtighedsforpligtigelse for visse AI-systemer

- **Art. 50 AIF - krav om gennemsigtighed**

- Centralt element i AIF
 - For udbyderen → Art. 50.1-50.2
 - For idriftsætteren → Art. 50.3-50.4.

- **Hensyn**

- Forbrugerne skal vide, når de interagerer med et AI-system
- Parallel til
 - Dark patterns (Art. 25 DSA)
 - Transparensforpligtigelsen (Art 5.1.a GDPR)

- **Hvornår og hvordan skal forpligtigelsen overholdes?**

- Information om AI-systemet skal gives på
 - en klar og synlig måde (Art. 50.5 AIF)
 - senest på tidspunktet for den første interaktion eller eksponering (Art. 50.5 AIF)
- EU AI Office vil udarbejde en kodeks for "påvisning og mærkning af kunstig genereret eller manipuleret indhold" (Art. 50.7 AIF)

Use cases

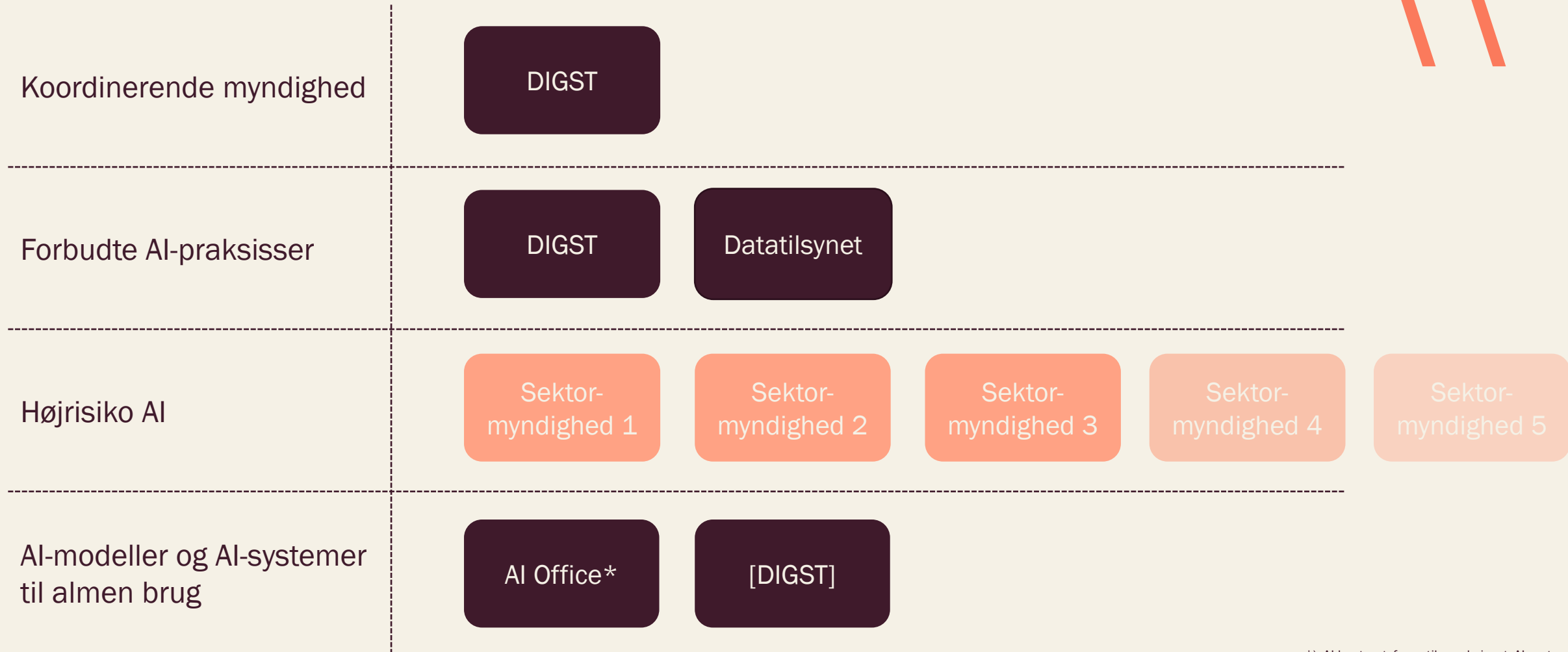
Art.	Use case	Udbyder/idriftsætter	Undtagelse
50.1	Chatbots	Udbyderen	Medmindre det er indlysende ud fra en rimeligt velinformeret, opmærksom og forsigtig persons synspunkt.
50.2	Syntetisk lyd-, billede-, video- eller tekstindhold generet af AI	Udbyderen	Medmindre AI-systemet udfører en hjælpefunktion med henblik på standardredigering eller ikke i væsentlig grad ændrer inputdata.
50.3	Følelsesgenkendelse eller biometrisk kategorisering	Idriftsætteren	Medmindre der er tale om et system til biometrisk kategorisering, som er en rent accessorisk funktion, der er uløseligt forbundet med en anden kommerciel tjeneste (Præambelbetragtning nr. 16).
50.4	"Deepfakes"	Idriftsætteren	Medmindre oplagt kunstnerisk indhold eller satirisk indhold m.v.

0. = D
= = 0
= [] 0
: = 0
0 = [] . 0

Implementering

Implementering

Governancestruktur

*) AI-kontoret fører tilsyn, hvis et AI-system bygger på en AI-model til almen brug, og modellen og systemet leveres af den samme udbyder.

Inddragelse af interessenter

Følgegruppe (bred kreds)
og
Arbejdsgruppe (potentielle
tilsynsmyndigheder)

Vejledning og nyhedsbrev
på digst.dk samt
AI sandkasse

Oplæg og webinarer

AI Board subgroups

- Udvikling af **vejledninger** og afklaring af **begreber**, koncepter og **anvendelsesområde** inden for forskellige emner samt **samspil** med andre emner og regler.
- Deltagelse af regeringsrepræsentanter og AI Office. Evt. eksterne eksperter efter behov.
- Første møder (fase I-grupper) december 2024.

1. Innovation ecosystem
2. AI sandboxes
3. Interplay with MDR + IVDR
4. Prohibitions
5. Standards
6. Steering group on GPAI

Fase I: Etableret dec. 2024

1. Interplay with other EU legislation
2. Annex III high risk
3. Law enforcement and security
4. Financial services

Fase II: Etableres 1H 2025

+ div. ad hoc-møder efter behov fx om AI definition

1. Market surveillance authorities
2. Notifying authorities

Fase III: Etableres 2H 2025